

Fecskefészek Bölcsőde Csopak

Szakmai program

Csopak, 2021.10.15.

Készítette:
Buday Csabáné

Tartalom

BEVEZETÉS.....	5
A BÖLCSŐDE ADATAI.....	6
1. Az intézmény bemutatása.....	7
1.1. Bölcsőde létesítését és működtetését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke.....	7
1.2. Gyermekképünk.....	9
1.3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	9
1.4. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei.....	9
1.5. A bölcsődei nevelés feladatai.....	10
A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.....	10
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	11
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.....	11
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	11
1.6. Intézményünk feladatai.....	11
1.7. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei.....	12
A család rendszerszemléletű megközelítése.....	12
A kora gyermekkori intervenciók szemlélet befogadása.....	12
A családi nevelés elsődleges tisztelete.....	12
A kisgyermeki személyiség tisztelete.....	12
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	13
A biztonság és a stabilitás megteremtése.....	13
Fokozatosság megvalósítása.....	13
Egyéni bánásmód érvényesítése.....	13
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.....	13
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.....	13
1.8. A bölcsődei nevelés-gondozás személyi feltételei.....	14
1.9. Tárgyi feltételek.....	14
1.10. Az ellátás igénybevételének módja.....	15
A felvétel rendje.....	15
A felvételhez szükséges dokumentumok:.....	15
A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztató tartalmazza:.....	16
1.11. A bölcsődei szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:.....	16
2. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOZÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	16
2.1. A szülői jogok és köteleességek.....	16
2.2. Gyermeki jogok.....	17

2.3. Személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme:	17
2.4. Érdekképviselői Fórum működtetése	17
2.5. A Házi rend tartalma	18
3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS SZAKMAI PROGRAMJA	19
3.1. A bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja	19
3.2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, rendszeressége	19
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	22
4.1. Saját kisgyermeknevelő"- rendszer	22
4.2. Gyermekcsoportok szervezése	22
4.3. Napirend	23
Alvás, pihenés	23
Étkezés	23
5. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI ÉS EZEKBŐL ADÓDÓ FELADATAI	25
5.1. Kapcsolat a családokkal	25
A családlátogatás	25
Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás	25
Napi kapcsolattartás	25
Egyéni beszélgetés	25
A szülőcsoportos beszélgetések	26
Szülői értekezlet	26
5.1. Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel	26
5.2. A bölcsőde és óvoda kapcsolata	26
5.3. Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal	26
5.4. Indirekt kapcsolattartási formák	27
5.5. Kapcsolat a Magyar bölcsődék Egyesületével	27
6. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	27
6.1. A bölcsőde családtámogató szolgáltatásai	27
7. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE	27
8. A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE	28
8.1. Képzés	28
8.2. Önképzés	29
9. DOKUMENTÁCIÓ A BÖLCSŐDÉBEN	29
9.1. A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció	29
Gyermek-egészségügyi törzslap	29

Az üzenő füzet.....	30
Fejlődési napló.....	30
Bölcsődei csoportnapló.....	30
10. MELLÉKLETEK.....	31
Felvételi kérelem.....	31
Megállapodás.....	33
Fecskefészek Bölcsőde Házirend.....	36
Napirend.....	38

*"Nincs az életben nagyobb felelősség
és nagyobb megtiszteltetés, mint,
hogy felneveljük a következő nemzedéket"*
(Dr. C. Everett Koop)

BEVEZETÉS

A családok támogatása, segítése befektetés a jövőbe. A XXI. században a mai társadalmi viszonyok között egyre kevésbé jellemző a több generációs családmodell. A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, kevésbé tudnak a fiatal családok alapján számára rendszeres és kiszámítható segítséget nyújtani. A gyermekvállalás ideje későbbi élet évekre tolódott ki. A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni.

A Fecskefészek Bölcsőde Szakmai programja a Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján került kidolgozásra, amely dokumentum keretet ad a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretén belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

Településünkön eddig nem volt biztosítva a 3 év alatti gyermekek intézményes napközbeni ellátása. A demográfiai mutatók alapján, ill. a 3 év alatti gyermekek számának növekedése, valamint a kisgyermekes családok részéről jelentkező igények alapján döntött a település önkormányzata a kisgyermekek napközbeni ellátásának pályázati forrás segítségével történő megvalósításáról.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDE ADATAI

Szervezeti feltételek:

A Fecskefészek Bölcsőde alapító okirattal rendelkező jogi személy, szakmai önállósággal bír.

A Fecskefészek Bölcsőde önállóan működik.

Az intézmény neve: Fecskefészek Bölcsőde

Az intézmény telephelye és elérhetősége: 8229 Csopak, Kossuth Lajos utca 26.

e-mail cím: bolcsode@csopak.hu

Az intézmény csoportjainak és férőhelyeinek száma:

2 csoport - 24 férőhellyel

Az intézmény alapítója: Csopak Község Önkormányzata Képviselő-testülete

Az alapító okirat száma: CSO/...../2021.

Az alapítás dátuma: 2021.november 01.

A bölcsődei szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

- a bölcsőde honlapján
- a település honlapján
- az intézményben személyes tájékoztató beszélgetés alkalmával
- Védőnői tájékoztatás során.

A bölcsőde fenntartója: Csopak Község Önkormányzata

A fenntartó székhelye: 8229 Csopak, Petőfi Sándor utca 2.

A bölcsőde körzete: Csopak község közigazgatási területe. Továbbá ellátja azoknak a gyermekeknek a nevelését, gondozását, akiket a szülők a szabad intézményválasztás joga alapján a bölcsődébe íratnak be, és felvételt nyertek.

1. Az intézmény bemutatása

Csopakon a Magyar Állam és az Európai Unió csaknem 200 millió forintos támogatásával egy teljesen új bölcsőde építése valósult meg ebben az évben.

A projekt azonosítószáma: TOP-1.4.1-19-VE1-2019-00002

A projekt címe: „Bölcsődei férőhelyek kialakítása Csongrád megyében”

Az épület 268 m² bruttó (közel 222 m² nettó) alapterületű, földszintes, 2 csoportszobás, 24 gyermek egyidejű befogadására alkalmas modern, a mai követelményeknek megfelelő, ideális feltételeket teremt a bölcsődés gyermekek mindennapos ellátásához. A bölcsőde 47,6 m², (közel 50 m²) burkolt, árnyékolt terasszal, valamint kicsivel több, mint 50 m² elkerített önálló udvarral, zöldterülettel rendelkezik, melyet biztonságos kültéri játszóeszközökkel szerelt fel az önkormányzat. A fenntarthatóság érdekében a beruházás megújuló energiát is tartalmaz. Az áramellátás napelemek segítségével történik, amely várhatóan jelentős mértékben csökkenti majd a működési költségeket, és nem utolsósorban környezetbarát megoldás.

1.1. Bölcsőde létesítését és működtetését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke

- 1997. évi XXXI. törvény. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 259/2002. (XII. 18.) Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozás engedélyezéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 133/1997. (VII. 29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és szakellátások térítési díjairól és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról.

- 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM. rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM. rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- Önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról.
- 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról
- A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja
- Módszertani levelek, útmutatók, ajánlások

1.2. Gyermekképünk

"Szent kincs a gyermek teste, lelke,

Szeretni kell azt melegen,

és fölnevelni féltő gonddal,

hogy tiszta, jó, erős legyen!"

(Szemplér Ferenc)

A gyermek nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jó kedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.

Olyan gyermeket szeretnénk nevelni:

Aki testileg és lelkileg egészséges, szociálisan kompetens.

Aki harmonikusan, sokoldalúan fejlődik, egyéni fejlődési üteme szerint.

Nyitott az őt körülvevő világra, környezetében jól eligazodik, érdeklődő.

A saját teljesítő képességének megfelelően tevékenykedik, kreatív, kitartó.

Jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező személyiség.

Örömben, nyugalomban, szeretetteljes légkörben éli meg mindennapjait.

1.3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Fecskefészek Bölcsőde elsősorban Csopak Község, valamint Paloznak közigazgatási területén élő családok bölcsődés korú gyermekeinek napközbeni ellátását végzi 2022. január hónaptól. 2021-ben az 1-3 éves gyermekek létszáma 40 fő.

A bölcsőde létrehozását emellett az is indokolta, hogy megnövekedett az igény a kisgyermekek bölcsődei ellátására. Egyre több fiatal család költözik a községbe, vonzó számukra a Balaton közelsége, a jó levegő, a közeli megyeszékhely, Veszprém és Balatonfüred által kínált munkalehetőség.

Az intézmény a község központjában, közvetlenül a Mandulavirág Óvoda mellett található.

1.4. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

A bölcsődei nevelés célja: olyan családban élő bölcsődés korú gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyelete, gondozása, nevelése, foglalkoztatása, étkeztetése, akiknek szülei, gondozói munkavégzésük, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek testi, lelki, szociális fejlődésének biztosítása annak érdekében, hogy elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek tiszteletben tartják a családi nevelés elsődlegességét.

Bölcsődei nevelésünk további célja, hogy a kisgyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet végezzünk.

Családbarát intézményként szeretnénk hozzájárulni a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Alapkonceptiónk a kölcsönös nyitottság, a bizalomra, őszinteségre épülő kapcsolat kialakítása a családokkal.

Célunk olyan bölcsődei nevelés – gondozás megszervezése, melyben a gyermekek szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag légkörben élnek mindennapjaikat, és fejlődésükhöz biztosítjuk az optimális feltételeket.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, játszócsoport működtetésével, házi gyermekfelügyelet és gondozás biztosításával, játék- és eszközkölcsonzéssel, gyermekétkeztetéssel is segítheti a családokat.

1.5. A bölcsődei nevelés feladatai

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kulturhygiénés szokások kialakítására.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

1.6. Intézményünk feladatai

A gyermek testi, lelki, szociális fejlődésének, valamint a nevelés-gondozás feltételeinek biztosítása.

Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, csökkentése, a zökkenőmentes adaptáció megvalósítása.

Érzelmi biztonság nyújtása.

A szocializáció elősegítése, gyermeki kapcsolatok fejlődésének biztosítása.

A környezethez való alkalmazkodás, az alapvető higiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátításának segítése.

A gyermeki személyiség kibontakozásának és az önállóság fejlődésének támogatása.

A gyermeki játék tevékenység ideális feltételeinek megteremtése.

Esztétikus, szépen, ízlésesen diszített tárgyi környezet kialakítása, mely igazodik az évszakok változásaihoz, a közeledő ünnepekhez.

1.7. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

Az Alapprogram a bölcsődei nevelés következő alapelveit rögzíti:

A család rendszerszemléletű megközelítése

A kisgyermeknevelőnek tisztában kell lennie a családi szocializáció elsődlegességével, a családi kötődések meghatározó szerepével. A családi nevelés értékeit, hagyományait tiszteletben tartva, erősítve kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.

A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermeknek egyszeri, megismételhetetlen individuumként kezelése az egyéni bánásmód alapja: az a nevelés lehet eredményes, melynek során a felnőtt tekintettel van a gyermek egyéni sajátosságaira, fejlődésének alakulására, pillanatnyi pszichés és fizikai állapotára, aktuális szükségleteire. A gyermek személyiségének tisztelete megkívánja, hogy mindezeket a kisgyermeknevelő önmagára és másokra nézve is (gyermektársak és azok szülei) helyezze előtérbe.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődében a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van a gyermek fejlődésének alakulásában, az ellátás hatásrendszerének működtetésében. Fontos az empátikus, hiteles, elfogadó nevelői magatartás és a szakmai tudatosság, végiggondoltság.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek számára (de a gyermekkor későbbi szakaszaiban is) alapvető a biztonság, a stabilitás megteremtése, amely a személyi és a tárgyi környezet állandóságát, a napirend folyamatosságát és kiszámíthatóságát, valamint a harmonikus légkört, a jó hangulatot jelenti. A környezethez és annak változásaihoz történő fokozatos hozzászoktatás lehetősége növeli a biztonságot, a stabilitást.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A gondozási helyzetek és a játék a gyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak alakulása szempontjából egyformán fontos élethelyzetek. A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ

megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

1.8. A bölcsődei nevelés-gondozás személyi feltételei

A személyi feltételek kialakításánál figyelembe vettük a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1.sz.mellékletében foglalt „A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái”-t. Ez alapján intézményünkben az alábbi munkakörök kerültek kialakításra:

1 fő intézményvezető

4 fő kisgyermeknevelő, melyből 1 fő szakmai vezető

1 fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását.

Munkájukat a munkaköri leírásban megfogalmazottak alapján látják el.

1.9. Tárgyi feltételek

A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét a 15/1998.(IV.30.)NM rendelet 11. melléklete tartalmazza.

Bölcsődénk a szakmai előírásoknak és építési követelményeknek megfelelően került kialakításra. Létrehozásnál figyelembe vettük a korosztály környezeti ártalmakkal szembeni fokozott érzékenységet, a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteit. A bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszteri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat betartottuk. Az épületben található egy előtér, egy tágas gyermeköltöző a 2 csoport részére, egy nagyméretű gyermekmosdó szintén a 2 csoport számára, 2 foglalkoztató, tálaló konyha, mosogató konyha, tejkonyha, személyzeti konyha, felnőtt öltöző, mosdó zuhanyzó, mosókonyha és vezetői iroda.

A foglalkoztatók alapterülete 42 és 40 m², 3m²/fő. Berendezésénél a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket szem előtt tartottuk - játéktároló szekrények, polcok, székek, asztalok, fektetők, szőnyegek, gyermekbútorok. A játékok nyitott polcokon való elhelyezésével arra figyeltünk, hogy lehetővé tegyük a gyermekek önálló választását. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettük figyelembe. Könnyen tisztíthatóak, fertőtleníthetőek legyenek, balesetet ne okozzanak. Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánozó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játékok.) A szituációs játékokhoz babák, babakonyha, babaszoba került kialakításra. Építéshez, autózáshoz is megfelelő játékkészlet áll a gyermekek rendelkezésére. Az alkotó tevékenységekhez kréták, gyurma, festék biztosított.

A gyermeköltöztetőben a gyermekeknek külön-külön, elkülönített cipő- és ruhatároló öltöző szekrénye van. Az öltözőszekrények zárhatóak. Pelenkázó asztal az öltözőben és a mosdóban is biztosított. Biztonságosan elkerített, önálló udvarrészt a két bölcsődei csoport együttesen használja, ez szolgálja a gyermekek szabad levegőn való tartózkodását, egészséges mozgásigényüknek megfelelő játékokkal. A játszókertben van homokozó és különböző mozgásfejlesztő eszközök. A homokozó sátoztetővel ellátott, azonkívül a homokot a szennyződéstől takarófólia védi.

A terasz burkolt, árnyékolható, esetlegesen esős időben is megoldható a gyermekek levegőn való tartózkodása.

A dolgozók részére személyzeti öltöző biztosított. A mosó, szárító helyiségben történik a textíliák mosása, vasalása, mely jól elkülönül a gyermekek által használt tértől

1.10. Az ellátás igénybevételének módja

A felvétel rendje

A bölcsődében ebben az évben novemberben, majd a továbbiakban minden év áprilisában fogadjuk a szülőket a beiratkozásra, de lehetőséget biztosítunk azok számára is, akik más időpontra tervezik gyermekük bölcsődei elhelyezését, mivel bölcsődében a felvétel folyamatosan biztosított.

A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik. 1 sz. melléklet A nevelési év közben jelentkezők számára csak szabad férőhelyek esetében tudunk ellátást biztosítani.

Évközben, és nyílt napok alkalmával lehetőséget biztosítunk az érdeklődő családoknak, hogy bölcsődeválasztás előtt megtekintsék a bölcsődét és tájékozódjanak az itt folyó munkáról.

Bölcsődei ellátás keretében a felvételnél előnyt élvez:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- akit egyedülálló szülő vagy időskorú személy nevel
- akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.
- akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A bölcsődei felvételt a szülő önkéntesen kérheti, de az egyetértésével kezdeményezheti még:

- védőnő
- házi gyermekorvos
- gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság.

A felvételhez szükséges dokumentumok:

- Munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről
- Orvosi igazolás – a házi gyermekorvos igazolását ad arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható, egészséges csoportban ellátható
- Gyermek lakcím kártyája
- Gyermek társadalombiztosítási azonosító jele (TAJ kártya)
- Gyermek egészségügyi-, védőoltási kiskönyve
- Csatolandó okmányok speciális esetekben:
- tanuló jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolás
- az illetékes munkaügyi központ igazolása a munkaerő-piaci képzésen való részvétel idejéről
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolás
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény szülő határozat

- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról

A felvétel eredményéről a szülőket írásban tájékoztatjuk, majd a felvételt követően a szülők írásban és szóban információt kapnak a bölcsődei ellátásról, házirendről, szülői értekezlet időpontjáról.

A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztató tartalmazza:

- bölcsődei ellátás tartalmát, feltételeit, elérhetőségeit
- bölcsőde és család közti kapcsolattartási formákat
- a gyermekre vonatkozó kötelezően vezetendő nyilvántartásokat (bölcsődei egészségügyi törzslap, üzenő füzet, TAJ alapú (KENYSZI) nyilvántartás, napi létszámjelentés stb.)
- az érték- és vagyonmegőrzés módját
- az intézmény házirendjét
- panaszjoga gyakorlásának módját
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjat
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórum működését
- a törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozatot a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.
- adatvédelmi szabályokról.

1.11. A bölcsődei szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

- a bölcsőde honlapján
- a település honlapján
- az intézményben személyes tájékoztató beszélgetés alkalmával
- Védőnői tájékoztatás során.

2. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOZÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

2.1. A szülői jogok és kötelességek

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését
- gondozását bízza,
- megismerhesse a gyerekcsoport életét,
- megismerje a nevelési - gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülők kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együtt működjön, - az intézmény házirendjét betartsa.

2.2. Gyermei jogok

- A gyermek joga:
- hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, sérülés, betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben- gondozásban részesüljön.

2.3. Személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme:

Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a Gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn. A dolgozók magánéletének védelme, a személyes adataik kezelésében mérvadó. Az intézmény dolgozóit, és vezetőjét panasztétel esetén - a kivizsgálási időszak végéig - megilleti munkáltatójuk, és fenntartójuk védelme. A család és a házasság intézményének védelme az alkalmazotti közösség munkaszervezése során figyelembe veendő tényező. Különös védelem illeti meg a várandós anyát, a kisgyermeket nevelő anyát a munkahelyen. A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermekek érdekeit.

2.4. Érdekképviselési Fórum működtetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviselési fórumot köteles működtetni.

Az érdekképviselési fórum tagjai:

- a nevelési egységeket képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselési fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az érdekképviselői fórum működése:

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében

- a gyermeki jogok sérelme esetén
- az intézmény dolgozóinak kötelezettség-szegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja 15 napon belül értesítést küld a vizsgálat eredményéről.

A szülő együttműködési kötelessége, hogy panasz esetén először gyermeke kisgyermeknevelőjével egyeztesse a problémát, majd – ennek sikertelensége esetén – az intézményvezetőhöz forduljon

2.5. A Házirend tartalma

Intézményünk házirendje a gyermekek bölcsődei életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket foglalja magában, hogy biztosítani tudjuk számukra a nyugodt, kiegyensúlyozott bölcsődei gondozást-nevelést.

A házirend az alábbi elemeket tartalmazza:

- A házirend hatályát
- A gyermek bölcsődei felvételének rendjét az ellátás megszűnését
- A felvételhez szükséges dokumentumokat
- A nevelési év rendjét, nyitva tartás és zárva tartás idejét
- A gyermekek átadását, hazavitelét
- Gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket
- Egészségügyi szabályokat
- A gyerekre vonatkozó védő-óvó előírásokat
- A bölcsőde helyiségek használati rendjét
- A gyermekek ruházatát a bölcsődében
- A bölcsődébe behozható eszközök rendjét
- A szülők tájékoztatásának és a panaszgyakorlás módját
- Szülői Érdekképviselői fórum működését
- A szülőket terhelő fizetési kötelezettségeket.

A házirend tervezetét a bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján a bölcsőde vezetője készíti el.

A házirend a gyermeköltözőben, a bölcsőde szakmai vezetőjénél, az irattárban megtekinthető.

Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a vezetőnek tájékoztatni kell a szülőket.

A szülők számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor nyomon követhessék gyermekük bölcsődei ellátását, ezáltal betekintést nyerhetnek a mindennapos nevelői, gondozói munkába.

A bölcsődében használt dokumentációk megtekintésére, a Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program megismerésére lehetőséget adunk.

A Házirend tartalmát a szülői értekezleten ismertetjük, és rövid kivonatát a beiratkozáskor átadjuk a szülő részére, melynek átvételét a szülő aláírásával igazolja.

3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS SZAKMAI PROGRAMJA

3.1. A bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja

A bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja az általános emberi, etikai alapelveknek megfelelően az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek. A pszichológiai és a szakmai kutatások eredményei, a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése, a bölcsődei nevelés- gondozás története alatt felhalmozódott értékek, a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata figyelembe vételével határozza meg a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a szolgáltatásokra is. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a kisgyermeknevelő munkájának minimum követelménye.

3.2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, rendszeressége

"Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet.
De, hogy mit fogad el: azt bízunk rá. Csak az a lelki táplálék válik javára,
amit maga is kíván." (Kodály Zoltán)

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek:

- a gondozás
- a játék
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység
- a kommunikáció.

A tanulás formái:

- utánzás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarak. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség, fejlesztő szoba használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondóka, ének

Intézményünkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés közben. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődében végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttesnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

4.1. Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A „saját nevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik, biztosítva ezzel a gyermek számára a stabilitást, és a biztonság érzetét. A szocializáció folyamatában, a felnőtt - gyermek kapcsolat alakulásában nagyon fontos tényező. A kisgyermeknevelő személyisége, elfogadó, toleráns, türelmes, nyugodt, minta adó magatartása nem csupán az egyes gyermek, hanem az egész csoport szempontjából is meghatározó. A nevelés-gondozás mellett a saját kisgyermeknevelő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, és tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a nevelője (felmenőrendszer). A „saját nevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4.2. Gyermekcsoportok szervezése

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható. Ha a csoportban valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, abban az esetben a csoport létszáma 14 fő lehet. A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti. Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt

kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

4.3. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.sz. melléklet

Alvás, pihenés

A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét. A gyermekek bölcsődei fektetőn alszanak. Az ágyak egymástól karnyújtásnyira kerülnek elhelyezésre, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések terjedése is. A csoportszobán belül kialakított puhasarok (gyermekheverő, szivacs, párnák) szolgálja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

Étkezés

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása kapcsán – többek között – az étkezés általi kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen. A bölcsődében a gyermekek az ellátási napokon reggeli főétkezést, délben meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkézést kapnak. Az ételek az óvoda főzőkonyháján szakszerűen készülnek el, külön az óvodai és külön a bölcsődei csoportok számára, továbbá a kiszállítás során is elkülönülnek az ételek. Az intézmény tálaló konyháján szakszerű tálalás után tálaló kocsin kerül az étel a megfelelő csoportba.

Az étrendtervezés az alábbi szempontok alapján történik:

- a korosztályos élelmezés általános elveihez igazodás, ezen belül figyelembe vehető a gyermekek ízlése;
- csípős, erősen fűszeres, vagy a nyálkahártyát irritáló étel nem adható;
- a változatosság érdekében az egymást követő kétszer élelmezési nap vonatkozásában egy ételsor lehetőleg csak egyszer forduljon elő;

- állati eredetű fehérjét minden főétkezésnek és az egyik kisétkezésnek is tartalmaznia kell;
- a receptúrák kidolgozásában, az étrend összeállításában, az ételek elkészítésében a mindenkor hatályos nyersanyag- kiszabát útmutatóban leírtak az irányadók. A tejtermékekre vonatkozó ajánlás szerint az 1-3 éves korosztály számára 2,8 %- os vagy 3,6 %-os zsírtartalmú tejet kell biztosítani. Az italként kínált tej cukrozása nem megengedett. Édesség – a legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy 1/3 rész tejet vagy tejterméket tartalmazóakat kivéve – önálló fő- vagy kisétkezként nem adható. Folyadékpótlásra az ivóvízen kívül ásványvíz, világosan főzött, és az előírásoknak megfelelően ízesített tea adható.

A korosztályos ételmezés általános elvei

Csecsemők ételmezése

A csecsemők ételmezésénél alapvető követelmény a szülő és a gyermekorvos egyeztetése. Az élet első hat hónapjában a gyermek igényeit csak az anyatej elégíti ki optimálisan. Az anyatej nemcsak összetételében, hanem kalóriatartalmában is biztosítja a fejlődés táplálék-élettani feltételeit. Csecsemőnek csak frissen készített étel, tápszer, ill. felbontás után azonnal felhasználásra kerülő bébiétel adható.

Kisgyermekek ételmezése

Az 1-3 éves gyermekek táplálásánál törekedni kell a változatosságra, arra, hogy a gyermek az ételek széles skáláját megismerje. A fogzás megindulása után már a csecsemőt is rágásra kell készíteni. Darabos ételt a rágófogak kibújása után kezdünk adagolni, – eleinte egy-egy falatot az étkezés elején a főzelékben. Ha már zárt fogsora van a gyermeknek (16 foga van), akkor ugyanígy cseréljük fel a darált húst apró kockára vágottra, ám a darabos gyümölcsöt csak akkor adjuk, ha a gyermek biztosan meg tudja rágni és a félrenyelés veszélye nélkül le tudja nyelni. A napirend lehetővé teszi, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen. A gyermek korának megfelelően részt vehet az étkezés előkészítésében, a terítésben, a tálalásban, ha ehhez kedvet érez. Ha a csecsemőt ölben eteti a kisgyermeknevelő, a gyermek keze, karja szabadon mozoghasson. A nagyobb gyermekek már kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak egy kanálnyi kóstolót kap a gyermek, csak akkor ad a felnőtt többet az ételből, ha a gyermek szívesen fogadja azt. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kap. Soha nem kötelező egyetlen kanállal sem többet fogyasztani a kívánnál. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sűrgetik őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak. Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják. Fokozatosan kialakulnak – a felnőtt példa hatására – az egészséges és higiénés táplálkozási szokások. A kisgyermeknevelő mintanyújtással, szoktatással, megerősítéssel, támogatással segíti ezt a folyamatot, melyben lényeges az esztétikus étel, terítés és tálalás is. Tiszteletben kell tartani a vallási vagy nemzeti okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diéta, egyéni étrend betartása minden esetben kötelező.

Főzés, tálalás

Minden étkezéskor csak frissen készített ételeket szabad adni a gyerekeknek. Az elkészült ételt 2 órán belül el kell fogyasztani, a meleg ételt tálalásig legalább 63 °C hőmérsékleten kell tárolni. A hőmérséklet ellenőrzésére maghőmérő használata ajánlott. Közétkeztetést végző

konyháról történő ételszállítás vagy egyadagos kiszerelésben történő ételszállítás esetén a tálalás előtti hőkezelést nem szabad a szállító edényben végezni, az ételt az átvétel után a szállítóedényből azonnal saját edénybe kell átönteni, tálalás előtt a forralásnak megfelelő hőmérsékletűre átforrósítani. A szállításnál be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.

5. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI ÉS EZEKBŐL ADÓDÓ FELADATAI

5.1. Kapcsolat a családokkal

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A kisgyermek optimális fejlődését segíti, ha a családi nevelés és az intézményi nevelés közelít egymáshoz. A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos megfigyelések és beszélgetések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában a kisgyermeknevelő tudatosan választhatja meg azokat a lehetőségeket, módszereket, melyekkel erősítheti a családok működését. A kapcsolatépítés, a bizalom megalapozása szempontjából fontos lépés az első találkozás alkalma, a családlátogatás és a beszoktatás folyamata. A napi találkozások, egyéni beszélgetések, közös ünnepek, nyílt napok, a kapcsolat elmélyítését biztosítják. A bölcsődében a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések levezetése a kisgyermeknevelő feladata. A napi találkozásokhoz kapcsolódó információ adásacsak abban az esetben a bölcsődei dajka feladata, ha a kisgyermeknevelő nincs jelen. A dajka a családoknak szervezett közös programokban is aktívan részt vesz.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt kap a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéssrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

5.1. Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével kerül összeállításra a bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

5.2. A bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat. Intézményünkben a bölcsőde egy különálló intézményben működik, a bölcsődés korú gyermekek ellátása a bölcsődei nevelésre- gondozásra vonatkozó elvi, szakmai- módszertani előírások alapján, személyi és tárgyi feltételek biztosításával történik, fontosnak tartjuk a szakmai kompetencia elismerésén alapuló együttműködést.

5.3. Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal

A bölcsőde gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatai: A törvényi előírások értelmében a gyermeki jogok védelme a gyermekek ellátását biztosító minden személyre kötelezettséget ró. Ennek értelmében a bölcsőde minden dolgozójának feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás. Amennyiben a saját hatáskörükben nyújtott segítő beavatkozás nem elégséges, nem idéz elő pozitív változást a gyermek helyzetében, kötelesek jelzéssel élni a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnál/központnál.

5.4. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtábla lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

5.5. Kapcsolat a Magyar bölcsődék Egyesületével

Szakmai feladataink magas színvonalú ellátása érdekében szeretnénk kiépíteni a kapcsolatot az egyesülettel. Módszertani útmutatásaik, tájékoztatóik, képzéseik segíthetik munkánkat

6. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

6.1. A bölcsőde családtámogató szolgáltatásai

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek

- a játszócsoport,
- az időszakos gyermekfelügyelet,
- a nevelési tanácsadás.

Mindezeket bármely család igénybe veheti. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

7. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszicho-szomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetők bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

Sok területen önálló a gyermek: egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik.

Nemcsak felnőtt társaságában érzi jól magát, szívesen játszik társaival is.

Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget. Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben.

Elsősorban verbálisan kommunikál, szókincse széles, beszéde nyelvtani struktúrája kialakulóban van.

Többségük megbízhatóan szobatiszta.

Minden gyerek tisztázása után fertőtleníteni kell a pelenkázót. Az egyszer használatos pelenka zárt fóliazsákban a települési hulladékkal együtt kezelendő.

Baleset-és munkavédelemmel kapcsolatos szabályok

A balesetvédelemmel, munkavédelemmel és tűzvédelemmel kapcsolatos szabályokra a Fecskefészek Bölcsőde szabályozásai a mérvadóak. Ezen kívül a kisgyermeknevelők elsősegély nyújtási ismereteit rendszeresen fel kell eleveníteni.

8. A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE

8.1. Képzés

A magas színvonalú szakmai munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképezik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért fontos feladatunknak tartjuk, hogy megfelelő képzettséggel rendelkező szakembereket alkalmazzunk, akik ismereteit belső továbbképzések szervezésével és az önképzés támogatásával segítjük.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 6 éves képzési ciklus alatt, felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik.

Mivel csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységgel rendelkező családok támogatásában segítő bölcsődei szakember. Ezért a továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének és a legújabb, legkorszerűbb ismeretek figyelembevételével szervezzük meg a képzéseket.

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló, 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet hatálya kiterjed a bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőkre is. A pedagógus életpálya kiterjesztése a kora gyermekkori intervenciós csomag része. A bölcsődei pedagógus munkakörök az egyes gyermekvédelmi és köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 418/2015. (XII.23.) Kormányrendelettel kerültek be a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 2/a számú mellékletébe. Ezen jogszabály rendelkezik a minősítési eljárási kötelezettségről is.

8.2. Önképzés

Munkájukra igényes kisgyermeknevelőink a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezik magukat. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét. Lehetőség van: szakmai napokon, konferenciákon, tapasztalatcseréken való részvételre.

A bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni. A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama négy év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

Célunk, hogy az uniós forrásokat kihasználva, az intézményi prioritásokat és egyéni fejlődési igényeket kielégítve támogatott képzésekre nyújtsuk be pályázatunkat. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési, koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével. 2018. január 1-től a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.

9. DOKUMENTÁCIÓ A BÖLCSŐDÉBEN

9.1. A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció

A bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről egyéni dokumentációt, gyermek-egészségügyi törzslapot, üzenő füzetet és fejlődési naplót vezet. A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb.) alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket, a hitelesség, az árnyaltság, a

rendszeresség és a folyamatosság. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat figyelembe kell venni.

Gyermek-egészségügyi törzslap

A gyermek egészségi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Három fő részből áll, melyek az anamnézis, a felvételi státusz és a bölcsődei fejlődés dokumentálása. A törzslapot fejlődési lap egészíti ki.

Az üzenő füzet

célja a szülők, illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása. Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenő füzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot. Lehetőség szerint a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenő füzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Fejlődési napló

A kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

Bölcsődei csoportnapló

Vezetése a kisgyermeknevelő feladata. A csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban és minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja.

10. MELLÉKLETEK

1.sz.melléklet

Felvételi kérelem

Alulírott.....szülő / törvényes képviselő kérem gyermekem felvételét a Fecskefészek bölcsődébe,.....időponttól kezdődően.

Gyermek neve:.....

Gyermekem felvételét a következő indokkal kérem:

- a. Munkavégzés, tanulmányok folytatása
- b. Szülő betegsége
- c. Gyermek fejlődése érdekében
- d. Egyedülálló szülő/ három vagy többkiskorú eltartása
- e. Szociális helyzet

A gyermek adatai:

Születési hely:.....

Születési idő:.....

Anya leánykori neve:.....

Lakcím:.....

Taj szám :

Az Önkormányzattól Rendszeres Gyermekvédelmi Támogatást kapok. IGEN NEM

Saját háztartásomban élő eltartott gyermekeim száma:fő

Ellátást igénylők adatai:

Anya neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Anyja neve:

Anyja telefon:

Email:

Apa neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Anyja neve:

Apa telefon:

Email:

Dátum:

.....

Szülő/törvényes képviselő aláírása

2.sz. melléklet

Megállapodás

A gyermekek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez, mely létrejött a Fecskefészek Bölcsőde és szülő/törvényes képviselő – a továbbiakban ellátást igénylő – között a mai napon az ellátást igénylő gyermeke bölcsődei ellátásáról.

A gyermek neve: Születési hely, idő:

Anyja születéskori neve: Taj szám:

Lakcím: □ □ □ □

A bölcsődei ellátás **kezdő időpontja**:; **tartama**: Határozott / Határozatlan

1. A bölcsőde biztosítja az ellátást igénylő szülő gyermeke számára:

- a bölcsődei ellátás *alapelveire* épülő *szakszerű gondozást, nevelést*,
- napi *négyszeri étkezést*, a nyugodt alvást, pihenést
- a gyermek *szabadlevegőn* tartózkodását, szabad mozgását
- az *önálló játéktevékenységét*, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- *sajátos nevelési igényű gyermekek* gondozását, nevelését.

2. Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben a **napi térítési díj Ft**, melyet az intézmény fenntartója –Csopak község Önkormányzat Képviselő Testülete évente megváltoztathat. A térítési díj változásáról az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A térítési díjat utólag, utalással kell fizetni, bölcsődének megfizetni. Amennyiben a szülő a térítési díj fizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde követelését elküldi a fenntartónak, és az ellátást felfüggeszti.

3. A **térítési díj fizetésére kötelezett személy neve**:

lakcíme:

4. A bölcsődei ellátás **megszűnik**:

- a szülő, egyéb törvényes képviselő bejelentése alapján
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte
- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg

magatartásavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét. (15/1998. /IV.30./ NM rendelet 43. §. /3/ bek.)

5. Az intézményvezető **tájékoztatja** továbbá a szülőt az alábbiakról:

- *az ellátás tartama és feltételei:* a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. (1997. évi XXXI. törvény 41. §. /1/ bek.)
- A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni. (1997. évi XXXI. törvény 41. §. /2/ bek.)
- A gyermek napközbeni ellátását biztosítani kell, ha azt a jegyző a védelembe vétel (Gyvt. 68.§. (3) a./ pontja) során elrendeli.
- *Az intézmény által vezetett, gyermekekre vonatkozó dokumentáció:* üzenőfüzet, egészségügyi törzslap, fejlődési lap és napló, nyilvántartási adatlap;
- *az érték- és vagyonmegőrzés módja:* a gyermekeknek külön szekrénye van. A bejáratú ajtókat, kapuk napközbeni zárva tartásáról a bölcsőde gondoskodik. Az érkezés és távozás időtartama alatt a szülők figyelmet fordítanak a kapuk csukott állapotára.
- *az intézmény házirendje:* a melléklet szerint;
- *a panaszjog gyakorlásának módja:* A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A Fecskefészek Bölcsőde intézményvezetője: Buday Csabáné

elérhetősége: 06/20 403-4257 vagy bolcsode@csopak.hu

-az érdekképviselési fórum: A Bölcsődében működő érdekképviselési fórum tagjait és elérhetőségüket a gyermekük üzenő füzetében és a csoportszobához tartozó átadókban a faliújságra kifüggesztve találhatják meg.

Az ellátást igénylő a **Házirend** egy példányát átvette, az abban foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartását. A Házirend a szülőkre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

A szülő **nyilatkozik** arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek. Vállalja, hogy a kérelméhez csatolja a felvételt igazoló dokumentumokat, valamint ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Csopak,

.....

szülő (törvényes képviselő)

P.H.

.....

mb. intézményvezető

3. sz. melléklet

Fecskefészek Bölcsőde Házirend

1. A bölcsőde naponta reggel 6.30-tól fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8.00-8.45 óra között ne zavarják a reggelizést, a gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek legkésőbb 17 óráig tartózkodhatnak a bölcsődében.

2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülők, vagy az általuk az üzenő füzetben írásban megbízott személy/-ek/ vihetik el, 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

3. A bölcsődében minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermeken levő vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

4. A bölcsődét a védőnő rendszeresen látogatja, tisztasági vizsgálatot végez

5. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható! A közösség egészségének megtartása érdekében lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell.

6. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. A változásokat kérjük közölni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

7. A gyermek felgyógyulását követően a gyermek háziorvosának igazolását kérjük leadni.

8. Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza a bölcsődébe, kérjük, 7.45-ig közölje az intézménnyel.

9. A család és a bölcsőde kapcsolatának szélesítése és erősítése érdekében lehetőséget adunk a szülővel történő fokozatos beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, az értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Bölcsődénk kapui mindig nyitva állnak, módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.

10. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen és örömmel fogadjuk, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

11. Kérjük, hogy a gondozási és étkezési térítési díjat a számlán jelzett határidőig pontosan fizessék be! Hiányzás esetén az étkezés lemondható, és hiányzásból való visszatérés esetén bejelenthető előtte való nap 13 óráig. A lejelentés másnap lép érvénybe. Be nem jelentett hiányzás esetén a szülők a

térítési díj visszafizetésére nem tarthatnak igényt. A gondozási díjat az adott hónap minden munkanapjára ki kell fizetni. Fizetési vagy egyéb gondjaik esetén forduljanak bizalommal az intézmény vezetőjéhez, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

12. A bölcsődébe élelmiszert ne hozzanak be!

13. Balesetveszély miatt a gyermekeknek az ékszer viselését nem javasoljuk!

14. A bölcsőde Érdekképviseleti Fórumot működtet, melynek munkájában szülők, bölcsődei dolgozó, és az Önkormányzat képviselője vesznek részt. A Fórum szükség szerint, de legalább évente két alkalommal ülésezik.

15. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez az Önkormányzatnál, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Megyei Intézeténél, és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

16. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az Intézményvezetőnél kell benyújtani.

17. Az Intézményvezető haladéktalanul értesíti az Érdekképviseleti Fórum Elnökét a panasz benyújtásáról.

18. Az Érdekképviseleti Fórum ülését az Elnök hívja össze.

19. A panasztevőt kifejezett kérelmére az Érdekképviseleti Fórum ülésén meg kell hallgatni.

20. A panasztevőt az Elnök értesíti az ülés időpontjáról azzal, hogy távolmaradása az ülés megtartását és a panasz kivizsgálását nem akadályozza.

21. Az Érdekképviseleti Fórum üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni.

22. Az Érdekképviseleti Fórum Elnöke a panasz Intézményvezetőnél történt benyújtásától számított 15 napon belül értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

4.sz.melléklet

Napirend

- 6.30 - 8.00 Folyamatos ÉRKEZÉS, gyermekek átvétele, szabad játék, gondozónő különböző tevékenységet ajánl fel.
- 8.00 - 8.10 Mosdóhasználat
- 8.10 – 8.45 REGGELI
- 8.45 - 10.00 JÁTÉKTEVÉKENYSÉG
(éneklés, mondókázás, gyurmázás, rajzolgatás, mese-vers, mozgásos játékok, tevékenykedés a kisgyermeknevelővel stb.)
- 10.00 - 10.10 TÍZÓRAI / Gyümölcslé, gyümölcs/
- 10.10 - 11.00 SZABAD LEVEGŐN VALÓ JÁTÉK
- 11.00 - 11.15 KÉSZÜLŐDÉS AZ EBÉDHEZ, GONDOZÁS
- 11.30 – 12.00 EBÉD, MOSDÓHASZNÁLAT
- 12.00 - 14.45 KÉSZÜLŐDÉS AZ ALVÁSHOZ, PIHENÉS
- 14.45 - FOLYAMATOS ÉBEREDÉS, GONDOZÁS
- 15.00 - 15.30 UZSONNA
- 15.30 - 17.00 SZABAD JÁTÉK, HAZAADÁS

*Gyermek neve:.....

*Születési helye, ideje:.....

Munkáltatói igazolás

1. Munkavállaló adatai:

Munkavállaló neve:.....

Születési név:.....

Születési hely, idő(év,hó, nap):.....

Anyja neve:.....

Lakóhely:.....

Tartózkodási hely:

2. Munkaviszonyra vonatkozó adatok (a megfelelő részt kérjük kitölteni):

a.) Alulírott Munkáltató igazolom, hogy fent nevezett Munkavállalót év hó..... napjától alkalmazni fogom.

b.) Alulírott Munkáltató igazolom, hogy fent nevezett Munkavállalót évhó.....napjától jelenleg is foglalkoztatom.

- A Munkavállaló felmondás alatt: áll/nem áll.
- Amennyiben a Munkavállaló a Munkáltatónál jelenleg aktív munkavégzést nem folytat,gyermeke gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadságát tölti:
 - a GYED/GYES utáni szabadságok megkezdésének időpontja:..... év hó.....nap
 - aktív munkába állásának időpontja a szabadságot követően: év hó.....nap

Alkalmazás módja (a megfelelő rész/részek aláhúzendők):

- Teljes munkaidőben
- Részmunkaidőben,napi.....órában
- GYES melletti foglalkoztatás
- GYED melletti foglalkoztatás
- Egyéb (vállalkozó,szellemi szabadfoglalkozású, stb.)

Munkaszerződésének típusa: Határozott idejű Határozatlan idejű

Határozott idejű munkaszerződés esetén a munkaviszony vége: év hó..... nap

3. Munkáltató adatai:

Munkáltatómegnevezése:.....

Munkáltató címe:.....
Adószáma:.....
Kitöltésért felelős személy neve, beosztása:
Kitöltésért felelős személy elérhetősége:

Ezen igazolást a Munkavállaló kérésére, gyermeke bölcsődei jelentkezéséhez állítottam ki.

Az igazolás aláírással és bélyegzővel érvényes!

Csopak, 20__ év _____ hónap ____ nap

P.H. *A gyermek adatait a szülő tölti ki.
Munkáltató

Az 1-3. pontot a munkáltató tölti ki.

ZÁRADÉK

Jelen szakmai program 2021. november 1-től hatályos. Érvényessége 2021-2025.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó. A Szakmai Programot Csopak Község Önkormányzata Képviselő-testülete a .../2021. (10.21.) ÖKT határozatával fogadta el.

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

A Fecskefészek Bölcsőde szakmai programjában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartani.

Név:

Feladat,hatáskör

Dátum:

Aláírás: